

Se zubařkou na horách
Fotoreportáž

2

Pionýrská výstava ve Kdyni
Reportáž

6

Sami o sobě
Zprávy ze sdružení

12 13

Papírové medaile
Námět na rukodělnou činnost

20

Se zubařkou na horách

Letošní hory jsme měli zpestřené o výuku správné zubní hygieny. Měli jsme s sebou svou osobní dentální hygieničku paní Zuzanu Chmelařovou, která přistoupila do našeho autobusu při krátké zastávce v Praze.

Když jsme dorazili do chaty, tak jsme se ubytovávali do pokojů a začali vybalovat. K večeru jsme byli rozděleni do několika skupinek podle věkových kategorií. Několik z nás se odebralo do jídelny, kde jsme se paní dentistce představili. Ta nám nejprve rozdala několik poučných příruček o správném udržování chrupu. Pak jsme probírali možné choroby způsobené špatnou technikou čištění. Správnou techniku nám Zuzka ukázala na umělém modelu chrupu, který s sebou měla jako názornou ukázkou. Poučila nás taky, jak má správný kartáček na zuby vypadat. Měl by mít všechna vlákna stejně dlouhá a měl by jich mít aspoň přes 3 tisíce, aby pokryl celou plochu zubu. Ukázala nám různé velikosti mezizubních kartáčků, jež některé větší velikosti připomínaly spíš štětku na záchod. Ale každý člověk má mezizubní prostory jiné, proto se pro každého určuje velikost ta, která mu nejvíce vyhovuje.

Každému z nás paní dentistka takový mezizubní kartáček dala, všichni jsme dostali tu nejmenší základní velikost. Přistupovala jednotlivě ke každému z nás a učila, jak správně s kartáčkem máme pracovat.

Ze začátku se do toho nikomu nechtělo, ale když jsme si to všichni vyzkoušeli, tak jsme zjistili, že zase tak hrozné to není, a hlavně jsme pochopili, že i mezizubní hygiena je důležitá.

Já osobně jsem měla dobrý pocit z toho, když jsem věděla, že teď moje zuby jsou dokonale čisté, a věřím, že ostatní měli dobrý pocit taky.

Během týdne měli všichni možnost si tyto zkušenosti osvojit, ve skupinkách vždy po návratu ze sjezdovky.

Moc Zuzce děkujeme.

Doporučení pro vás všechny – zkuste to taky, je to fakt skvělé.

Netušené dopady krize

Pozor! Nedejte se zmást datem vydání, toto není aprílový žert.

Hospodářská krize dolehla i do naší republiky, i když nás někteří vrcholní politici ubezpečovali, že není čeho se bát. Bohužel tak došlo i ke krácení prostředků, které sdružení Pionýr získává ze státního rozpočtu.

V duchu věky prověřeného rčení, že lépe již bylo, je nyní třeba hledat trvalé způsoby, jak se s tímto stavem vypořádat. Jedním z prvních kroků, který bude pro příští rok navržen, bude navýšení odvodů z členských příspěvků minimálně o 100%. Jako zásadní problém se do budoucna jeví financování početného a vysoce odborného redakčního týmu Mozaiky. Protože ale nechceme polevovat v kvalitě časopisu, na které našim čtenářům záleží nejvíce, je třeba hledat nové zdroje. Jako nejlepší možnost se jeví zavedení povinného placeného odběru. Uvažujeme o ceně zhruba 75 korun za číslo. Více podrobností se dozvíte již brzy.

Jakub

Kalendárium 2010

nabídkový plán akcí a soutěží

Květen 2010			
12. 5.	Český den proti rakovině	celá ČR	Liga proti rakovině Praha
20. – 23. 5.	Bambiriáda	celá ČR	ČRDM
Červenec 2010			
25. 7. – 6. 8.	Mezinárodní tábor	ČR, Rakousko	Pionýr, Kinderfreunde
Listopad 2010			
27. 11.	Výroční zasedání Pionýra	Praha	Pionýr

Nabídka vzdělávacích akcí PVC (výběr)

Hlavní vedoucí dětských táborů			
9. – 11. 4.	Chomutov	Ústecké PVC	
17. – 18. 4.	Ostrava	Moravskoslezské PVC	
23. – 25. 4.	Kroměříž	Zlínské PVC	
17. – 19. 9.	Bělce u Kaliště	PVC kraje Vysočina	
12. – 14. 11.	Rajnochovice	Zlínské PVC	
Kvalifikace oddílového vedoucího			
23. – 25. 4.	Skavsko	Zlínské PVC	
16. – 17. 5.	Ostrava	Moravskoslezské PVC	
Zdravotník zotavovací akce			
9. – 11. 4., 18. – 20. 4.	Brno	Jihomoravské PVC	
14. – 16. 5., 4. – 6. 6.	Litoměřice	Ústecké PVC	
2. – 11. 10.	České Budějovice	Jihočeské PVC	
Z další nabídky:			
7. – 9. 5.	Mimořádné situace	České Budějovice	Jihočeské PVC
25. 4.	Práce s motorovou pilou	Jihlava	PVC kraje Vysočina
23. – 25. 4.	Hry v teorii i praxi	Čimelice	Středočeské PVC

Obsah čísla 8

- 1 Víkendovka 32. PS Pláňata
- 2 Se zubačkou na horách
- 4 Informace z jednání orgánů Pionýra a z ČRDM
- 5 Oblastní porady 2010 – dvojité rozhovory
- 6 Pionýrská výstava ve Kdyni
- 7 All Together – tréninkový kurz
- 8 Ochrana životního prostředí – novinky v trestním zákoníku
- 9 Aktuality projektů Klíčení a Klíče pro život
- 10₁₁ Tržiště nápadů a zkušeností; Robin a Páťa
- 12₁₃ Sami o sobě – zprávy ze sdružení
- 14 Hry nejen do klubovny 5
- 15 Co nás nezničí, to posílí – „nesmrtelné“ oddíly 8
- 16 Táborový koutek
- 17 Inzerce
- 18 Jak chytří jste? - kvíz
- 19 Kaleidoskop
- 20 Papírové medaile – námět na rukodělnou činnost

foto na titulu: David Urban

Mozaika Pionýra – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 8. 3. 2010.

Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101;

e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o sdružení Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů doc nebo rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk 300 dpi. **Odpovědný redaktor:** Jakub Kořínek (Jakub). **Redakční rada:** Mgr. Martin Bělohlávek (Martin), Mgr. Karel Krτίčka (Krtěk), Miroslav Jalovecký (Mirek), Jiří Let (Letík), Ing. Lee Louda (Lee), Vlastislav Toman (Hadži). **Ilustrace:** Jiří Filípek. **Grafická úprava:** pixelia.cz. **Tisk:** BOFTISK Nymburk. **Distribuce:** Postservis. V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Jednu Plzeň!

Nebojte, nejde o pivo, ale o výlet do Plzně, kam se ve dnech 19. – 20. března vypravil Výkonný výbor České rady Pionýra na své 25. jednání. Podobně jako v únoru v Kroměříži na jednání výkoňáku navázala zdejší oblastní porada. To už ale předbílám.

Jednání bylo zahájeno již v pátek večer, kdy byla probírána řada aktuálních témat, jako například informace z práce sekcí ČRP a příprava dubnového jednání ČRP, na kterém budou mimo jiné prezentovány závěry hodnocení Pionýra modelem CAF (viz strana 6 minulého čísla Mozaiky) nebo také blíže představen návrh nového pionýrského oděvu zvaného Koshulka. Kromě toho se ale ČRP bude muset zabývat i méně

příjemnými otázkami, jako jsou například státní dotace významně nižší než v minulém roce – varianty rozpočtu projednával i výkonný výbor. Podobně jako minule byla velká pozornost věnována situaci v Moravskoslezské KOP, o níž jsme již informovali dříve. Výkonný výbor opět probral aktuální situaci s přítomným odvolaným předsedou MKOP, především s cílem dospět co nejrychleji k řešení a předání veškeré dokumentace. Dále bylo projednáno mnoho aktuálních informací – porovnání členské základny v letech 2009 a 2010, stav přípravy významných akcí (Český den proti rakovině, Bambiriáda, Opravdu dobrý tábor, Partáci, Konkres IFM-SEI, Poselství 2011...), informace

o nemovitostech získaných z Fondu dětí a mládeže, stav hospodaření a financování Pionýra a další. V sobotu Jednání pokračovalo s hostem navíc – za přípravný team mezinárodního tábora 2010 nás navštívil Jiří Let, aby Výkonný výbor informoval o aktuálním stavu příprav. Mezinárodní tábor byl i jedním z témat oblastní porady Plzeňské KOP, která následovala odpoledne. Dále se na ní hovořilo například o financování činnosti, o kladech a záporech odloučených oddílů, o propagaci, o Poselství 2011 a podobně. Porada byla živá a nebál bych se říci, že i plodná, protože přítomní působili dojmem, že naslouchají i diskutují se zájmem o věc.

Jakub

Poselství 2011

Jsi aktivní vedoucí? Máš vlastní názor na to, co se v Pionýru děje? Přemýšlíš o tom, co ve sdružení děláš? Co ti tahle činnost přináší a co ti naopak bere? Něco v Pionýru nefunguje a ty víš, jak na to? Chceš pomoci nasměrovat let pionýrské vlašťovky do dalších roků? Chceš své názory říct nahlas? A zajímají tě názory ostatních?

V současné době se připravuje akce Poselství 2011. Jde o obsahovou konferenci Pionýra, která je jedinečná svou myšlenkou: Ti, kteří s dětmi pravidelně pracují, kteří jezdí na výpravy a připravují tábory, mají mnohdy úplně jiný pohled na to, co je důležité, než lidé ve vedení organizace. A proto budou mít aktivní vedoucí na této akci (ale i před ní) možnost vyjádřit svůj názor. Přípravy Poselství jsou zatím ve fázi práce na tématech, o kterých bychom se právě s tebou chtěli bavit. Jedná se o témata: činnost, lidské zdroje, podpora, propagace a pionýrská identita.

Budeme se například společně zamýšlet nad smyslem a směrem naší práce s dětmi a nad tím, jestli je pro ně naše činnost pořád lákavá a zábavná (a pokud není, tak co udělat, aby byla). Budeme se bavit také o přátelství a výměně zkušeností mezi lidmi z různých skupin. Budeme diskutovat o vzdělávání – o tom, jestli tě baví a co ti dává. Bude nás zajímat, proč od nás odchází tolik instruktorů a vedoucích a jak s nimi v takových situacích úplně neztratit kontakt. Budeme se bavit o tom, co tě motivuje a jak motivovat k činnosti i ostatní. A bude nás také zajímat, proč se pionýrská trička používají většinou jen jako pyžamo, a co dělat, aby naše propagační předměty byly hezké, užitečné a aktuální. A možná to nejtěžší na konec: Budeme se ptát, proč nejsi člen jiného sdružení – proč jsi právě pionýr! Pokud i ty patříš k těm, kterým není jedno, ve které organizaci pracují, kam tato organizace směřuje a co dělá, pak

nezapomeň na Poselství, na termín 25. – 27. března 2011 a na průběžné sledování dalších informací k této akci. Bez tebe to totiž nepůjde. V dohledné době bude připravena webová stránka Poselství 2011, kde bude možno nejen číst zajímavé články, nacházet náměty k zamyšlení, ale i vyjadřovat své názory v anketách a hlavně diskutovat s lidmi, jako jsi ty. Pokud chceš ale být v obraze už teď, staň se fanouškem Poselství na Facebooku – stačí navštívit adresu www.facebook.com/poselství

Ségra

foto: Poselství 2006

Aktuality z ČRD M

Upozornění na uzávěrku podávání návrhů na Cenu Přístav 2010

Jako každý rok i letos bude ČRD M udělovat Ceny Přístav za podporu mimoškolní práce s dětmi a mládeží. Uzávěrka návrhů je již brzy – 15. dubna. Pokud znáte někoho, kdo by si podle vás Cenu Přístav zasloužil, zašlete svůj návrh na Ústředí Pionýra, které vám pomůže ho řádně podat. Kandidáty na Cenu Přístav mohou být jak dobrovolníci, tak i profesionální zástupci samosprávy a státní správy na místní či regionální úrovni, kteří se nějakým významným způsobem

zasadili o zlepšení životních podmínek dětí a mládeže. Návrhy mohou podávat občanská sdružení dětí a mládeže, DDM (SVC), školní družiny či školní kluby. Navrhovatelé musí být alespoň tři. Podrobnosti jsou na internetové adrese www.crdm.cz/pristav.

ČRD M nabízí členským sdružením novou publikaci „Město dětem“

ČRD M nedávno vydala novou publikaci nazvanou „Město dětem aneb Jak kraje, města a obce podporují či mohou podporovat sdružení dětí a mládeže“. Ta by nám mohla pomoci k lepší

orientaci v problematice grantových programů pro podporu sdružení dětí a mládeže v České republice. ČRD M ji momentálně nabízí k odběru. Máte-li o ni zájem, napište co nejdříve na mozaika@pionyr.cz, abychom si mohli udělat představu, o kolik publikací bychom případně měli žádat.

Oblastní porady 2010

Oblastní porady, organizované po jednotlivých krajských organizacích Pionýra, jsou vlastně již tradiční součástí zimních a jarních kalendářů.

Pro pionýrské náčelnictvo to značí čtrnáct dnů, nejčastěji sobot a nedělí, kdy vyrážejí na „spanilé jízdy“, pro zástupce pionýrských skupin a KOP jeden den, kdy by se měli sejít a ptát se, případně nabídnutý termín zužitkovat ještě nějak jinak (což se i nezřídka děje).

Letošní porady jsou však v něčem výrazně odlišné od předcházejících, a tak jsme se na jejich průběh zeptali dvou lidí, kteří patří mezi nejčastější účastníky, Petra a Martina.

Hovoří se o tom, že letošní porady jsou svým způsobem netradiční, v čem jejich odlišnost spočívá?

PH: Jde o náplň porad. V minulosti převažovala složka informační, kdy z úrovně Pionýra byly podávány informace, připraveny prezentace... Letos byli předsedové KOP vyzváni, aby sami předložili návrhy podstatných témat, o nichž má být především řeč, k nimž je potřebné zaujmout stanovisko či vyslovit názor.

Tento postup vyplynul z požadavků některých KOP, které byly vysloveny při vyhodnocování loňských oblastních porad – že jsou příliš „zavalování“ našimi informacemi a nezbyvá prostor pro diskuzi či dotazy.

Protože tento požadavek rozhodně není nesplnitelný, rádi jsme mu vyšli vstříc. Ovšem i s rizikem, že někde – kde jsou uzavřeni sami ve svých ulitách – bude témat málo. Což se také potvrzuje.

Jaká jsou nejčastější témata, o nichž se hovoří?

PH: Poselství a jeho zrušení v roce 2009, tzv. dopis „Káže vodu, pije víno“, ale také vzdělávání a organizační otázky, pochopitelně ekonomika a s ní spojené dotace, propagace Pionýra a to i ve vazbě na připomínané 20. výročí obnovy samostatného Pionýra. Z naší strany pak doplněné o prezentace Mezinárodního tábora 2010, připomínání přípravy VII. výročního zasedání Pionýra a konkrétních projektů či akcí – Klíčení či Český den proti rakovině a dalších.

Vedle toho zástupci KOP využili někde této příležitosti a provedli nějakou akci, která se stejně organizovala. Zkrátka, spojí se příjemné s užitečným – když chtěli olomouctí a zlíňští pionýři konat společně zasedání krajských rad a vytvořit nadregionální pionýrské centrum, provedli akce souběžně, což je praktické a šetří čas.

Dá se – přestože porady ještě nejsou u konce – už nějak hodnotit?

MB: Ale jistě, protože většina už proběhla, tak jistě lze vysledovat nějaké tendence. Tam, kde se chtěli hodně ptát, se ptali, což jistě přispělo k informovanosti, někde řekneme, k pročištění vzduchu a vyjasnění možných „tajuplných zákoutí“: Jinde bylo větší soustředění na problémy krajské organizace, takže termínově opravdu spojili jednání krajských orgánů Pionýra s poradou (např. Liberec, Plzeň), další trend už naznačil Petr.

Tam, kde je krajská organizace hodně uzavřená do sebe, tak přicházejí s málo náměty a spíše obecnými. Odjinud přišly vcelku podrobné informace s konkrétními „podotázkami“ k naznačeným tématům – tam také bylo hodně o čem hovořit, rozprava byla živá, jiskřilo tam.

Jiskřilo, co si pod tím představíte?

MB: Zkrátka přeskakovaly jiskry... – v tom nejlepším smyslu. V jednacích místnostech neseděli trpící, kteří přišli z povinnosti, ale lidé mající zájem: dozvědět se, zeptat se, ujasnit si. Jistě občas padaly i soudy ostré, ale není to lepší než mlčky sedící účastníci pokukující po hodinkách, jestli ti strejdové z ústředí přece jenom neskončí dříve? Pro nás jistě. Protože vysloví-li někdo názor, mohu s ním debatovat, naslouchám, hledám argumenty, vysvětluji. Ale když i provokativní řečnické otázky nás, referujících, vyvolají pouze všeobecný povzdech a útrpné mlčení, nejvýše poznámky, ale co nám to tu povídáte, vždyť ono stejně NIC nejde – pak se raději pojedou ještě jednou nechat „grilovat“ do Ústí, protože tam jsem měl 100% pocit, že se mnou sice mnoho lidí nesouhlasí, ale nejsou ve své dokonalosti nepřístupní.

A co se dělo v Ústí, to jste už v lednu grilovali?

PH: I když chuťové buňky také nezahály (tzv. Františkův guláš byl vynikající), tak grilování spočívalo v hodně otevřené a intenzivní diskusi. Ale ať byla sebepeprnější, bylo z ní především cítit zájem o věc, snahu, úsilí, vůli.

MB: Když si stoupne Pérák a hromovým hlasem konstatuje, že oni vidí Poselství tak a tak (čti záporně), a jsou zatraceně zvědaví, jak je chceme přesvědčit o jeho smyslu – tak jsou karty rozdány jasně. A když po 90 minutách řízného a přímého povídání (vzájemného, to zdůrazňuji) tentýž člověk konstatuje – inu dobrá, asi jste mě a nás tady přesvědčili, přestože máte vyschlo v krku, tak současně i pocít, že „to mělo smysl“. To se následně potvrdí při neformálním pokračování výměn názorů o přestávce. Jen škoda, že tam nebyli „bojovníci“ za Poselství z České rady Pionýra, možná by i oni začali vidět věci z jiných úhlů.

Je většina porad takových?

PH: Je nutno říci - bohužel ne. Ne, že by Ústečáci byli ryzími bílými vránami, ale ne všude se „na nás chystali“ s opravdovou vervou a zájmem. Někde šlo víc o rituální, nudnou povinnost, kterou někdo někde rozhodl, že se musí konat, tak my to tedy vyslechneme, stejně si myslíme své a vy z ČRP nám do toho nepovídejte, anebo i povídejte, nám je to stejně jedno. My však porady chápeme jako příležitost – kdo jí chce využít, ten tak učiní.

ptal se *Jakub*

Pionýrská výstava ve Kdyni

V neděli 28. 2. 2010 uspořádala Pionýrská skupina Safír v Muzeu příhraničí ve Kdyni vernisáž k výstavě „Pionýr“, jež vznikla u příležitosti dvacátého výročí obnovení samostatné činnosti Pionýra. Sešlo se kolem 40 současných i bývalých členů Pionýrské skupiny Safír, aby společně oslavili 20 let obnoveného Pionýra a téměř 41 let existence Pionýrské skupiny Safír ve Kdyni. Po úvodních slovech skupinového vedoucího byla část vernisáže věnována poděkování a předání příležitostných vyznamenání za dlouholetou práci pro Pionýrskou skupinu Safír

Kdyně Ludvíku Friebelovi, Zdeňkovi Mathauserovi, Jaroslavu Presslovi a Miroslavu Mathauserovi. Na závěr ještě zaznělo poděkování: „Chtěl bych také poděkovat dlouhému zástupu oddílových vedoucích, ať už současných nebo dřívějších, protože zejména s jejich obětavou prací stojí a padá úspěšná existence každé pionýrské skupiny.“

Máte-li zájem uspořádat výstavu pro veřejnost ve vašem městě či obci, naleznete více informací na vystava.pionyr.cz

Výstava přichozím návštěvníkům přibližuje, po jaké cestě se Pionýr v uplynulých letech pohyboval a kam až došel, tedy co tvoří jádro jeho činnosti dnes. Výstava je rozdělena do dvou částí. Jedna část je putovní a do Kdyně byla přivezena z Kongresového centra v Praze. Na 17 panelech dokazuje, že Pionýr je organizace s velice pestrou činností, ve které si to svoje najde každý. Druhá část výstavy se pak týká přímo dění v Pionýrské skupině Safír Kdyně. Představuje bohatou činnost oddílů, které jsou v naší organizaci základem pilířem práce s dětmi. Kromě všestranných oddílů funguje na naší skupině také oddíl šachu nebo oddíl specializovaný na hru Dračí doupě. Stále více se zaměřujeme i na práci s neorganizovanými dětmi, proto zde nemohou chybět ani informace o akcích, které Pionýrská skupina Safír pořádá pro širokou veřejnost. Tyto akce mají ve Kdyni již svoji tradici. Nejstarší a nejvíce navštěvovanou akcí je Pohádkový les, který tradičně končí na nedaleké zřícenině hradu Rýzmbek. Pohádkový les Pionýrská skupina Safír pořádá již 15 let. O něco mladší akcí je slet čarodějnic, který se vždy koncem dubna odehrává přímo na kdyňském náměstí. Akcí pro veřejnost ale pořádáme mnohem více. Imenujme alespoň namátkou Odpoledne plné her, Závody na obří autodráze, Drakiáda, Malování na asfalt, Herní výstava deskových her, Cyklohrátky a spousta dalších akcí pro děti ze Kdyně a blízkého okolí. Třetí velkou oblastí naší činnosti, která je v rámci výstavy prezentována, jsou letní tábory. Naše PS vlastní táborovou základnu u Hnačovského rybníka s kapacitou až 100 dětí. První dva turnusy pravidelně obsazujeme vlastními tábory, na další pak základnu pronajímáme. Část našich členů však dává před stojatou vodou rybníka přednost vodě tekoucí, a tak již více než 35 let pořádáme stále i putovní tábory na českých řekách, zejména na Otavě, Vltavě, Lužnici a Ohři.

Na výstavě je také věnován prostor rokům 1969 – 1970, kdy vznikala naše Pionýrská skupina. U zrodu PS stál turisticko-tábornický oddíl Safír. Jeho název si tehdejší členové zvolili podle jména psa, který se jim zalibil při návštěvě pohraniční stráže. Oddíl Safír ale nezůstal dlouho sám – během dvou měsíců kolem něj vznikly další oddíly – Skaláci, Ostřížci, Rackové a další. V jedné z kronik z roku 1969 najdeme i následující moto: „Pionýr je ten, kdo jde vždy v čele odvážných a dobrých, kdo razí cestu k lepšímu, kdo snadné nečeká a těžkého se nebojí, kdo poznává dosud nepoznané a dosahuje cílů dosud nedosažených.“ Je vidět, že kdyňský Safír má zdravé kořeny, na kterých může pevně stát, a díky kterým se může dále vyvíjet a rozrůstat.

Jasmínka a eNca,
Pionýrská skupina Safír Kdyně

All Together – tréninkový kurz

V týdnu od 15. 2. do 21. 2. 2010 se uskutečnil vzdělávací seminář projektu All Together v německém Düsseldorfu. Projekt se věnuje práci s dětmi a mládeží s důrazem na takzvanou sociální inkluzi. Pionýři z Kopřivnice jsou do projektu zapojeni již tři roky a patří mezi autory některých přístupů, které popisuje vzniklá příručka a webová stránka projektu. Projekt All Together (Všichni společně) byl spuštěn v roce 2008 celosvětovou organizací IFM-SEI, jejímž je organizace Pionýr členem.

IFM-SEI (International Falcon Movement - Socialist Educational International) je hnutím, které klade důraz na vzdělávání a projekty v sociální oblasti. Ve značném měřítku se věnuje hlavně oblasti dětských práv, stereotypům a předsudkům ve společnosti a celé řadě dalších tzv. globálních témat. Organizace usiluje o posílení postavení dětí a mladých lidí ve společnosti, o jejich aktivní spolupráci a boj za jejich práva.

Účastníci přijeli z Německa, Dánska, Anglie, Belgie, Finska, Norska, Lotyšska, Ruska, Srbska, Arménie, Rakouska a Česka. Začátek týdne měl informativní charakter a díky metodám neformálního vzdělávání se každý seznámil s pojmy jako inkluze, diskriminace, sociální vyloučení, omezené příležitosti či handicap v širším slova smyslu.

INKLUZE – význam slova pochází z latinského slova *Inclusio* a znamená zahrnutí (přijetí). V oblasti společenské jde tedy o plné zapojení jedince s jakýmkoli znevýhodněním do fungování společnosti. V oblasti práce s dětmi a mládeží tak otevřenost naší činnosti co nejširšímu spektru potenciálních účastníků oddílových schůzek a akcí. Dále také podpora znevýhodněné mládeže, jejich zájmů a podpora mladých vedoucích s omezenými příležitostmi. Opakem je pak sociální vyloučení (exkluze).

Účastníci obdrželi také výsledek tříleté činnosti na projektu a zapojení organizací ze všech koutů Evropy – příručku All Together s teorií i návody pro realizaci inkluzních projektů. V rámci sdílení informací byly také představeny webové stránky, kde je možné přidávat jednotlivé projekty a sdílet takto informace s ostatními a interaktivně poznávat postupy v jiných organizacích.

Na seminář byli také, z Velké Británie, pozváni odborníci na různé druhy zdravotních a duševních omezení a chorob. Takto se mohli všichni účastníci seznámit s reálnější stránkou práce a na vlastní kůži si vyzkoušet, jaké je zapojení do činnosti s určitým handicapem.

V druhé části týdne navštívila celá seminární skupina mládežnické centrum organizace Rote Falken, nedaleko Düsseldorfu. Má charakter

nížkoprahového centra, jaké můžeme vidět u nás, ale v tomto případě nabízí více východisek pro činnost, včetně následného členství v organizaci.

Závěr týdne patřil konkrétnímu plánování projektů, které bude možné začít realizovat v jednotlivých organizacích.

Občanské sdružení Pionýr je zapojeno v projektu All Together od jeho počátku a v řídicí skupině jsou také členové naší pionýrské skupiny. Díky aktivní účasti bylo možné prezentovat a zahrnout do představení jednotlivých přístupů také celostátní projekt Parťáci, který se věnuje zapojení dětí ze zařízení institucionální péče (dětské domovy, krizová centra...) do činnosti organizace Pionýr.

„Pro laika jako jsem já, byla tato akce jako procházka Alenky v říši divů. Tréninkový kurz mi přinesl mnoho nových poznatků, které mě velice inspirovaly i pro mou činnost vedoucího dětského kolektivu. Vyzkoušela jsem si nové metody práce a navštívila konkrétní ukázkou projektu mládežnického klubu. Budou mi chybět lidé, které jsem během tohoto projektu poznala, a doufám, že navážeme užší spolupráci. Celý kurz byl v angličtině, a i když jsem občas měla problém s vlastním vyjádřením na poli odbornějších výrazů, cítím se velmi zasvěcená a okouzlena tím, co všechno naše i ostatní organizace z celého světa dokážou udělat pro znevýhodněné skupiny lidí po celém světě. A tak nakonec můžu jen strašně moc poděkovat za opravdu skvělý zážitek a zkušenost.“

*Dáša Bjačková,
vedoucí oddílů Kousaví Citróni.
Pionýrská skupina Kopřivnice*

www.all-together.eu
www.ifm-sei.org

Ochrana životního prostředí v novém trestním zákoně

Zákonodárce, při konstrukci nového trestního zákona (dále NTrZ), vyjádřil i jeho obsahem stále naléhavější potřebu ochrany životního prostředí tím, že této problematice věnoval celou jednu jeho část (hlava VIII), s označením „Trestné činy proti životnímu prostředí“.

Obsahem této hlavy je popsána řada deliktů. Všechny popsané situace jsou veskrze nežádoucí a svou podstatou se jedná o chování v rozporu nejenom se zásadami běžné minimální ohleduplnosti k životnímu prostředí, ale i se zdravým rozumem.

Každý rozumný člověk si musí být vědom toho, že by jejich vzniku měl předejít, nicméně v činnosti našeho sdružení, zejména k výchovně preventivní činnosti, bychom měli mít představu, jaká jednání zákon popisuje a jaké tresty umožňuje ukládat. Pro přehled uvádím úplný výčet trestných činů, kterým se dnes věnujeme:

- a) Poškození a ohrožení životního prostředí (§ 293 NTrZ)
- b) Poškození a ohrožení životního prostředí z nedbalosti (§ 294 NTrZ)
- c) Poškození lesa (§ 294 NTrZ)
- d) Neoprávněné vypuštění znečišťujících látek (§ 297 NTrZ)
- e) Neoprávněné nakládání s odpady (§ 298 NTrZ)
- f) Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami (§ 299 NTrZ)
- g) Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami z nedbalosti (§ 300 NTrZ)
- h) Odnímání nebo ničení živočichů a rostlin (301 NTrZ)
- i) Týrání zvířat (§ 302 NTrZ)
- j) Zanedbání péče o zvíře z nedbalosti (§ 303 NTrZ)
- k) Pytláctví (§ 304 NTrZ)
- l) Neoprávněná výroba, držení a jiné nakládání s léčivy a jinými látkami ovlivňujícími užitkovost hospodářských zvířat (§ 305 NTrZ)
- m) Šíření nakažlivé nemoci zvířat (§ 306 NTrZ)
- n) Šíření nakažlivé nemoci a škůdce užitkových rostlin (§ 307 NTrZ)

Blíže bychom se měli seznámit s nedbalostními delikty, jejichž výskyt je podle statistiky nejčastější, a přiznejme si: člověk je tvor chybující. Podle § 294 NTrZ (Poškození a ohrožení životního prostředí z nedbalosti) je trestný ten, kdo z nedbalosti znečistí nebo jiným způsobem poškodí půdu, vodu, ovzduší, les nebo jinou složku životního prostředí na zvláště chráněném území, v evropsky významné

lokalitě, v ptačí oblasti, ve vodním zdroji, u něhož je stanoveno ochranné pásmo, nebo na větším území mimo tyto lokality, a tím ohrozí společenstva nebo populace volně žijících živočichů nebo planě rostoucích rostlin, nebo kdo z nedbalosti takové poškození životního prostředí zvýší anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, tím, že poruší zákony

- a) o ochraně životního prostředí nebo jeho složek nebo
- b) zákony o ochraně a využívání přírodních zdrojů nebo
- c) zákony o chemických látkách nebo chemických přípravcích.

V základní skutkové podstatě může být pachatel potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti. Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, pokud se takového jednání dopustí proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání (například náležitý dohled nad svěřenými nezletilci), povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona nebo pokud by způsobil trvalé nebo dlouhodobé poškození životního prostředí, či způsobené poškození životního prostředí vyžaduje k nápravě náklady ve značném rozsahu (nejméně 500 000 Kč). Podle závažnosti jednání a jeho následků může být pachateli uložen trest odnětí svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitý trest. Podle § 295 NTrZ (Poškození lesa) je trestný ten, kdo byť i z nedbalosti, těžbou lesních porostů nebo jinou činností provedenou v rozporu s jiným právním předpisem způsobí závažné poškození lesa na celkové větší ploše lesa nebo provedí lesní porost pod hranici zakmenění stanovené jiným právním předpisem na celkové větší ploše lesa, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti. V činnosti našeho sdružení asi nelze předpokládat výskyt pachatele takového jednání, protože větším územím se rozumí území o rozloze nejméně tři hektary a v případě povrchových vod ve vodních útvech,

s výjimkou vodních toků, nejméně jeden hektar vodní plochy a u vodního toku nejméně dva kilometry jeho délky a celkovou větší plochou lesa se rozumí plocha větší než jeden a půl hektaru a celkovou značnou plochou lesa se rozumí plocha větší než tři hektary. Naše sdružení však může připadat v úvahu jako oznamovatel takového jednání, neboť naší společnou povinností je mj. i ochrana životního prostředí. Trestným je i neoprávněné nakládání s odpady (§ 298 NTrZ). Zde je postižitelným takový pachatel, který byť i z nedbalosti, v rozporu s jiným právním předpisem ukládá odpady nebo je odkládá, přepravuje nebo jinak s nimi nakládá, a tím způsobí poškození nebo ohrožení životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu (nejméně 500 000 Kč). Pachatel bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

Naši dětští a nezletilí svěřenci by měli být pod naším bedlivým dohledem i při sběru rostlin pro vytváření herbářů či podobných sbírek. Podle § 301 (Odnímání nebo ničení živočichů a rostlin) je totiž trestný ten, kdo, byť i z nedbalosti (a tou může být i zanedbání dohledu), poruší jiný právní předpis nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci tím, že odnímá (tj. např. sbírá) z přírody nebo ničí volně žijící živočichy nebo planě rostoucí rostliny v takovém množství, že tím ohrožuje místní populaci těchto živočichů nebo rostlin. Pachatel může být postižen odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

Klíčení

Další zprávy z fronty: Jak jsem již psala minule, tady na Ústředí Pionýra se intenzivně pracuje na zahájení projektu Klíčení, a donedávna jsme čekali už jen na formální potvrzení, abychom mohli začít. Dočkali jsme se. Od 1. 3. 2010, stvrzeno podpisem Ing. Netíkové z institutu CERA tedy oficiálně projekt „běží“. V této souvislosti jsme se museli účastnit několika důležitých informačních a školících seminářů, nezbytných pro správný a hladký chod projektu. V nedávné době to byly semináře k tvorbě Monitorovací zprávy a dále pak seminář na téma veřejných zakázek. Zde na Ústředí Pionýra se momentálně nejintenzivněji pracuje na věcech, které jsou potřeba k hladkému rozjezdu. Zpracovávání prezentačních materiálů jako například informační letáky, bannery, prezentační rolety, webové stránky a podobně. Dále bylo potřeba vytvořit, zde na centrále nějaké místo „k žití“, tedy kancelář nebo jen nějaké rozumné pracovní prostředí. Nějaké to stěhování, přesouvání materiálů, květin a dalších

užitečných věcí. Loučili jsme se také s několika přestárlými rostlinami, které vzaly za své již před nějakým tím pátkem. Nicméně, již je tu místa dost, aspoň prozatím, než se nám tu ten všechen materiál k projektu Klíčení trochu rozroste, což si myslím, nebude trvat moc dlouho. Začali jsme průvodkami k účetním dokladům, které mají krásné barvičky, ale nemusíte mít strach. Není všem dnům a papírům konec (ať žije byrokracie). A málem bych zapoměla. Už máme vlastně i razítko, jen zatím ani není moc oficiálních dokumentů, které bychom mohli orážkovat. Každopádně je to určitě to největší razítko, jaké kdy v tom copy centru vyrobili. Tedy rozhodně se tam na mě tak koukali, jestli to opravdu myslím vážně a jestli je nutné, aby bylo tak veliké.

klíčení
ROSTEME S DĚTMI

No ale alespoň si tady můžeme orážkovat kdeco :-). Například ty šanony co máme objednané, mimochodem v epesní zelené barvě. Ještě na závěr připomenu, že nás v brzké době (9. – 11. 4. a 7. – 9. 5.) čeká první školící seminář pro vedoucí a členy odborných týmů, se kterými budeme úzce spolupracovat při přípravě vzdělávacích modulů, kurzů pro vedoucí, všemožných dotazníků a podobně. A další informace si nenechte ujít v příštím čísle Mozaiky.

Loučí se: Organizační tajemník projektu Klíčení Lucka

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

PIONÝR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Klíče pro život

Nenechte se zmást podobnými názvy. Klíče pro život nejsou ten samý projekt jako naše pionýrské Klíčení – i když mají i dost společného. Klíče jsou projekt Národního institutu dětí a mládeže MŠMT zaměřený na rozvoj klíčových kompetencí v neformálním vzdělávání. Bude probíhat ve všech krajích České republiky. Nyní pro zájemce nabízíme dvě aktuality.

**KLÍČE
PRO
ŽIVOT**

Kurzy pro zájemce o dobrovolnictví v řadě odborné veřejnosti

V době od června do listopadu 2010 bude realizováno 7 kurzů, jeden vždy pro cca 15 účastníků z dvojice krajů, celkem pro 105 účastníků.

Cílem je seznámení účastníků se základními informacemi o dobrovolnictví, jeho formami v ČR, motivací k dobrovolnictví dětí a mládeže a s metodikou přípravy vzdělávacích a dobrovolnických programů, včetně jejich dopracování do podoby pilotního projektu.

Kurz se skládá ze dvou 1,5 denních setkání v rozmezí cca 6 – 8 týdnů. Každý účastník si na základě osnovy projektu, připravené na prvním setkání kurzu, zpracuje vzdělávací program, resp. dobrovolnický projekt, který v mezidobí mezi oběma setkáními kurzu může konzultovat s krajským koordinátorem, resp. s doporučeným odborníkem z řady ostatních krajských koordinátorů na konkrétní téma.

Důležitým zdrojem pro zpracování vašeho projektu mezi oběma setkáními kurzu je také e-learningový kurz

přístupný na webu vm.nidm.cz/vm. Další podrobnosti, formuláře, kontakty a podobně rádi zašleme, stačí si napsat na adresu mozaika@pionyr.cz.

Krajští dodavatelé aktivit

V každém kraji bude vybrán 1 krajský dodavatel osmnácti zajímavých aktivit, tří pro každé ze šesti průřezových témat (Multikulturní výchova, Medializace a mediální výchova, Výchova k dobrovolnictví, Zdravé klima neformálního a zájmového vzdělávání, Participace a informovanost, Cesta k aktivnímu občanství, Inkluze dětí se speciálními vzdělávacími potřebami).

Aktivity budou následně finančně podpořeny v rámci Klíčů pro život a realizovány subdodavateli.

Hlavní krajský dodavatel předloží v období září – prosinec 2010 souhrnný projekt, v němž 9 – 18 subdodatelů navrhne 18 aktivit k finanční podpoře, přičemž každý subdodavatel může prezentovat max. 2 aktivity.

Minimálně 3 z 18 předložených vzdělávacích programů musí být pilotovány ŠK nebo ŠD, současně každé průřezové téma pilotuje jedno SVČ a jedna NNO. Maximálně 3 z 18 vzdělávacích programů budou určeny vzdělávání pracovníků pracujících s dětmi a mládeží. Zájemce o pozici krajského dodavatele nemůže vystupovat jako subdodavatel u jiného krajského dodavatele. U každého z 18 subdodatelů v kraji musí pilotáž zajišťovat pracovník s odborným vzděláním v dané oblasti (např. certifikát + životopis, osvědčení o absolvování akreditovaného kurzu).

Pionýr se v jednotlivých krajích může zapojit jako subdodavatel nebo i jako hlavní dodavatel aktivit, což by ale byl určitě úkol pro celou KOP. Máte-li o takové zapojení zájem, je třeba začít rychle jednat nejen v rámci vaší KOP, ale také s příslušným krajským koordinátorem (kontakty rádi poskytneme, pište si o ně na mozaika@pionyr.cz).

Neuvěřitelných padesát let

uplynulo od přijetí usnesení Ústřední rady tehdejší Pionýrské organizace Čs. svazu mládeže o rozvíjení činnosti v místě bydliště a na vesnici formou místních pionýrských kolektivů! Poprvé tak byla narušena dosavadní struktura PO ČSM: škola = pionýrská skupina, třída = oddíl. Organizačně i programově měly být místní kolektivy řízeny pionýrskou skupinou (oddílem), odkud byla většina dětí. Měly mít nejvíce dvanáct členů a být spíše družina. Řada pionýrských funkcionářů si s tímto řešením nevěděla rady, ozvaly se i protesty. Naproti tomu se k vedení místních kolektivů podařilo získat vedoucí i z řad existujících či bývalých společenských organizací (včetně skautů), a také rodiče nebo starší sourozence. A hlavně oživit činnost pionýrských kolektivů.

S náměty postupně přišly i tehdejší dětské a pionýrské časopisy. Hned v září 1960 se na stránkách ABC mladých techniků a přírodovědců objevila dlouhodobá pionýrská hra s názvem Volá vesmír. Motivem byly v té době rozvíjející se pokusy o pronikání do vesmíru. Děti si měly utvářet raketové posádky (RP), rozdělit si podle svých zájmů a znalostí i funkce (např. pilot, lékař, biolog, zpravodaj, konstruktér). Časopis posádkám zadával různé úkoly, přinášel pro ně hry a tréninky, návody na modely atp. Hra tehdy děti i dospělé zaujala a posádek utěšeně přibývalo. Záhy se ukázalo, že i děti zajímající se více o přírodu, by se rády takovou formou sdružovaly, a tak vznikly hlídky přírody (HP). Takřka současně se zrodily i dívčí kluby (DK) a posléze i některé další zájmově zaměřené kluby.

Signály z vesmíru (SIZVES)

Na stránkách Mozaiky se v pionýrském roce 2006-07 objevila celoroční hra Signály z vesmíru (SIZVES), která oddílům a skupinám nabídla řadu námětů, her a soutěží motivovaných přípravou na setkání s obyvateli planety Senta. Hra využívala i některé z námětů, které byly publikovány v časopisu ABC (1960-63) pro tehdejší pionýrské raketové posádky. Vyvrcholením hry byla účast na republikovém setkání na České Kanadě (2007). Připomeňme si některé z tehdejších kosmonautických tréninků. Třeba si je vyzkoušíte i ve vašem oddíle.

Ano, teď už se dalo hovořit o pionýrských zájmových klubech. Postupně existovaly i při ostatních časopisech – turistické rozvědky (TR) v Pionýru, party opravdových kamarádů (POK) u Pionýrských novin a Robinsonovy družiny (RD) v Ohníčku. Pionýrská klubová činnost tehdy zaujala i rozhlas a televizi, věnovaly se jí rovněž noviny a časopisy.

Je třeba připomenout, že s ideou tzv. čtenářských klubů přišel už v roce 1938 spisovatel Jaroslav Foglar v časopisu Mladý hlasatel a pokračoval s nimi v týdeníku Vpřed (1946–48). Pionýrské časopisy dokázaly, že tato forma organizování zájmové činnosti dětských kolektivů byla vhodná i pro tehdejší pionýrskou organizaci právě v době, kdy tu existovaly snahy o její odškolštění a zbavení formalismu. Cesta k budoucímu osamostatnění Pionýra byla i touto etapou pootevřena.

Pionýrské zájmové kluby existovaly v letech 1960–1973. Podle publikace **Zapomenutá historie – Pionýrské zájmové kluby** (1960-1973), Vlastislav Toman – ediční řada 3 – „Pionýr – Curriculum“ (2005)

Hadži (scifiveta@quick.cz)

Výšková komora

V kosmické lodi nebo na vesmírné stanici může dojít k poruše a začne unikat životodárný vzduch. Kosmonauti přesto musí udělat nezbytné úkony pro svoji záchranu. Takový stav si můžete navodit při docela napínavé soutěži, která je současně tréninkem.

Soutěžící musí zadržet dech, jak nejdéle dokáže, ale současně musí plnit zadaný úkol. Aby potají nedýchal,

Robin a Páťa – „Brainstorming“

KRESLÍ: J. FILÍPEK – YEPP
PÍŠE: V. TOMAN – HADŽI

musí si nos stisknout nebo si ho zajistí kolíčkem na prádlo. Když se chce nadechnout, musí otevřít ústa – a buď vypadne, nebo má trestné body. Úkolem je při zadržem dechu psát číslce – ovšem pozpátku (1000 – 999, 998, 997...)! Také může popisovat vzorový text, počítat jednoduché příklady, hledat cestu bludištěm. Hodnotí se dechová výdrž a počet správně napsaných čísel nebo splnění daného úkolu. Uvidíte, jak s úbytkem dechu budou číslce deformované, vynechané apod. Pozor však, aby soutěžící v zápalu boje nepřekročil svůj „dechový limit“ a neskončil v mdlobách!

Pítí v beztlížném stavu

patří k nejoblíbenějším tréninkům. Pít se dá cokoli, ale raději bez „bublínek“ (džus, čaj, voda). „Kosmonaut“ udělá stojku nebo vis hlavou dolů na nízké hrazdě. Pomohou kamarádi, aby v této pozici vydržel. Odměřenou dávku nápoje (obvykle 0,2-0,3l) dáte do lahvičky, pomocník ji přidrží „kosmonautovi“ a ten pije brčkem. Měří se čas, který k vypití potřeboval. Brčka samozřejmě vyměňujete za nová! Překvapuje vás, že tekutina teče zdola nahoru? Odpovězte si sami!

Odhad času

Nejen na kosmické lodi, ale i v běžném životě nastanou situace, kdy rozhodují vteřiny! Ne vždy má při tom člověk čas dívat se na hodiny (zvláště, když nemají vteřinovku). Odhad času se však dá natrénovat

SIGNÁLY Z VESMÍRU

jednoduchou soutěží, která se dá hrát kdekoli.

Hráči hrají jednotlivě nebo ve dvojicích i trojicích. Vedoucí určí časový limit – třeba 20, 25, 40... sekund a úkolem soutěžícího je zvednout ruku v okamžiku, kdy se domnívá, že daný limit uplynul. Současně řekne: „Čas dvacet – teď!“ Je-li ve hře více hráčů, mohou čas odhadu kontrolovat pomocníci.

Hra se může ztížit tím, že současně hraje rádio nebo hudba, nebo se soutěžícím zavážou oči. Také je možno stanovit pro odhad dva časy, např.: 15 a 35 sekund. Na první čas soutěžící zvedne jednu ruku a pak druhou, přičemž čas vždy hlásí. Zdánlivě jednoduchá hra se může stát napínavým bojem o prvenství.

Houpačkový trénink

Náhradou za trénink na proslulé centrifuze („kolotoč“ s kabinkou) je houpačkový trénink. Potřebujete volně zavěšené silné lano (v tělocvičně na šplh), na jehož konci je příčně uvázan kolík nebo dostatečně velký uzel jako sedačka. Než si „kosmonaut“ na lano sedne, dostatečně je natočíte (nakrouťte), a pak rozhoupáte.

Soutěžící tak bude vykonávat dva pohyby – rotuje kolem své osy a hou-pá se.

Jakmile se lano dotočí, pomocníci houpání zastaví a soutěžící musí okamžitě jít po několik metrů dlouhé čáře jako provazolezec. Čáru vyznačíte pískem nebo křídou, položenou a napnutou páskou. Hodnotí se chůze, počet přešlapů a vůbec schopnost udržet se v daném směru. O pády nouze nebude, proto vyklidte prostor od kamenů a jiných předmětů. Rovněž dbejte na upevnění lana!

Ideály se nebiflují, ale prožívají!

Tak na tomhle jsme se vlastně shodli, když jsme si povídali, jak se u nás, Plameňáků, věnujeme pionýrským Ideálům. Abychom si to ověřili, rozhodli jsme se zkusit si to pomocí brainstormingu. Tohle slovo se v angličtině vyslovuje obtížně (aspoň pro mě), ale leckdo ho vyslovuje po česku (já taky). A jak jste si mohli přecítit letos v lednové Mozaice, říkávame tomu po našem „mozková bouře“. Riskli jsme to a „bouřit“ jsme začali už v družinách. Ani byste nevěřili, s čím vším děti přišly. Ne všichni to samozřejmě pochopili, a tak vymýšleli i leč-jaké hlouposti, ba i nějaké schválnosti se objevily. Jenže při hodnocení, tedy probírání námětů, se začalo oddělovat „zrno od plev“. Bylo zajímavé slyšet, co kdo říká nebo jak to myslí. Závěry jsme probrali na „bouře“ vedení a instruktorů. I tady byla zajímavá diskuze, a věřte, že nad lečtím jsem kulil oči i já sám! Dá se však říci, že Ideály našeho Pionýra prolínají z větší části celou naší činností. Nemusíme je bodovat, hodnotit, zaplňovat jimi nějaké tabulky, ale čas od času je dobré porovnat si, jak ten či onen prožíváme – nechci napsat, plníme. Jo, a ještě větičku na konec: S tou „mozkovou bouří“ to občas zkusíme i na jiné náměty!

Oddílák Boubín

Sami o sobě

Masopustní odpoledne

Hrádek u Rokycan

V únoru o jarních prázdninách pozvali naši pionýři děti na masopustní odpoledne do tělocvičny základní školy. Oddílové vedoucí Kristýna Mrázková a Simona Šilhavá, (učitelky MŠ), přivítaly všechny přítomné a účastníci v maskách pak obcházeli sedm stanovišť, kde po splnění úkolu získali písmenka, která nakonec vytvořila slovo: MASOPUST. Soutěžení bylo podmalováno hudbou a všichni se těšili na odměny. Porota vybrala několik vtipných masek, ale vítězské byly všechny.

Na závěr všichni dostali sladkosti a rozloučili se se zimou už tradičním zvoláním: „Zimo, zimo, jdi už spát, už si s tebou nechcem hrát!“

Vyškolili jsme si nové instruktory

Akreditaci ke školení instruktorů – druhý stupeň kvalifikace pionýrských pracovníků – jsme využili k přípravě 17 zástupců z pionýrských skupin Strašice, Plasy, Holýšov a Hrádek, kteří zde zažili pěkný únorový víkend. Účastníkům bylo převážně kolem 16 let. Zajistili jsme lektorský sbor, který všechny proškolil např. z bezpečnosti, zdravotní péče, pedagogiky a psychologie, právního minima, propagace atd. Všichni předložili lékařské potvrzení, že mohou pracovat s dětmi, výpis z trestního rejstříku a písemnou práci na téma: oddílový výlet s celkovým zajištěním. Mimo přednášky účastníci pomáhali při ubytování, občerstvení ale i úklidu. V sobotu se změnilo na účastníky „Expedice Grónsko“ a zachraňovali před pytláky zvěř, kterou se živí Eskymáci. Cesta vedla sněhovými závějemi, mrazivé počasí bylo doplněno sluníčkem. Byla navázána i nová přátelství. Na závěr kurzu musel každý účastník úspěšně napsat test ze všech přednášek. Všichni uspěli a přejeme jim hodně úspěchů při práci s dětmi.

S autíčky a s panenkami

V úterý 9. 3. mohly menší děti využít nabídky pionýrů v Hrádku ve školní jídelně na zábavném odpoledni. Kamarádi z oddílu Mraveniště, vedoucí a instruktoři připravili závody dálkově řízených autíček a módní přehlídku panenek. Dvě hodiny se závodilo, soutěžilo a také malovalo. Byla to už tradiční jarní akce. 45 účastníků ocenilo i pohoštění od „tet“ ze školní jídelny. Všichni dostali drobné odměny. Nemáme sponzory, kteří by nabídli např. putovní pohár pro automobilové závodníky, nebo plaketu s panenkou. Věříme ale, že by se někdo na příští rok přihlásil...

Vlasta Vasková, Pionýr Hrádek

Mafiánský ples

Kopřivnice

V restauraci U Kremlů v Závišicích 20. února byl 16. ročník pionýrského plesu. Letos na téma mafiánských klanů a rodin. Brzy se zjistilo, že to byl parádní tah. Mnoho návštěvníků tohoto večera se své role zhostilo na jedničku. A tak se sál zaplnil roztodivnými kopiemi drsných chlapců, kteří jako by z oka vypadli Kmotrovi, a záplavou nebezpečně vyhlížejících slečen. Přišlo přes 150 účastníků a tančilo se do časných ranních hodin. Jako každý rok jsme si prošoupali polobotky a protřenovali i klasické tance. Během večera vystoupil náš oddíl Šedých myšek se svou taneční kreací, tanečnice ZUŠ Zdeňka Buriana a taneční skupina Relax. O hudbu se starali DJ Signori Mirazo a Zikmundo, v jejichž setlistu byly jak hitovky staršího data, tak písničky modernější. V různých pauzách si účastníci mohli zahrát taneční hry nebo si koupit výherní losy a následně vyzvednout ceny z tomboly. Ta byla velmi bohatá, k máni bylo více než sto cen. Všem, kteří pomohli s organizací plesu, chceme vyseknout poklonu, celkový výsledek této akce byl víc než dobrý. U příštího ročníku, už 17., nashledanou.

Jakub Ludka, PS Kopřivnice

Všechno nejlepší!

10. 4. slaví Libuše Jiránková z PS Kosova Hora (Středočeská KOP) své 55. narozeniny.

Gratulujeme a přejeme i do dalších let vše nejlepší.

Bobřiči v muzeu

Místo obvyklé středční schůzky 3. února jsme se rozhodli navštívit nedávno otevřené Strašické muzeum. Exponáty jsou zde věnovány životu na vesnici, válečným hrdinům, místnímu slévárnictví, hornictví a mineralogii, místní fauně a flóře a na dalších expozicích zaměstnanci muzea pracují. Dozvěděli jsme se mnoho zajímavostí o svém bydlišti a jeho blízkém okolí. Ve fázi rozpracování je ještě druhá část expozic v bývalé vojenské budově tzv. „dřeváku“, které se budou týkat vojenského života. Určitě jsme zde proto nebyli naposledy.

Začali jsme s otužováním

V pátek 12. února se naše oddíly Bobřiči a Světlušky vydaly na jejich tradiční otužování do rokycanského plaveckého areálu. Sešli jsme se v hojném počtu a parádně si to užili. Aby to s tím otužováním nebylo jen tak, vyrazili jsme hned druhý den na náš druhý zimní celodenní výšlap do přírody. Náš první výšlap v lednu byl na vrchol Lipovsko, cíl všech trampů, a tentokrát se stal naším cílem Červený lomeček nedaleko Strašic. Ve vysokém sněhu to však byla pořádná fuška. Bobřiči se ale dokáží se vším poprat, tak nám to nevadilo a výlet se vyvedl, jakož i plavání z předchozího dne.

Maškarní v ZOO

V prvním masopustním týdnu, v sobotu 20. 2. jsme si uspořádali ve společenském domě maškarní bál. Téma bylo „Maškaráda v ZOO“. Masky si děti samy vyráběly na schůzkách a doma jen dotvořily kostýmy se svými maminkami. Moc účastníků se nedostavilo, asi proto, že začínaly jarní prázdniny, ale i proto, že začala zase řadit chřipka a část členů jí podlehla. Těm, kteří se zúčastnili, se ale rej se spoustou soutěží, her, tancování a odměn líbil a už teď se všichni zase těšíme na další společné akce.

Za Indiány do Prahy

V sobotu 6. března se náš oddíl Bobřiči vypravil do Prahy. Celá výprava čítala 25 osob, z toho 20 dětí. Cílem bylo Náprstkovo muzeum. Jelikož se tento rok chceme věnovat Indiánům, tak jsme chtěli začít od jejich počátků. A kde jinde bychom mohli načerpat informace, než v muzeu, které je věnováno skoro celé právě Indiánům. Velice se nám líbily zbraně a prostředky denní potřeby, které si různé indiánské kmeny vyráběly z přírodnin. Největší záhadou však pro všechny byly hlavy nepřátel, které Indiáni preparovali na velikost tenisového míčku a pak je nosili u pasu jako trofeje. Když jsme si muzeum prohlédli, zakoupili suvenýry a nasvačili se, nabrali jsme směr na Staroměstské náměstí. Právě odbýjela jedna hodina a počkali jsme si na promenádu všech apoštolů na Orloji a vydali se zpět na vlak. Výlet se nám vyvedl i přes pořádnou nadílku sněhu a studený vítr.

Bobřiči a Světlušky, PS Strašice

Odpoledne plné aut

V sobotu 13. března uspořádala PS Bílá Cerkev Strašice (oddíl Bobřiči) ve spolupráci s Místní knihovnou odpoledne plné aut. Každý kluk, táta, nebo děda, ale i zasvěcené holky měly šanci zúčastnit se závodu aut na vysílačku. Celkem se jich napoprvé zúčastnilo jen 15. Účastníci byli rozděleni do tří kategorií. První tvořily nejmenší děti v malé spolupráci s tatínky. Ve 2. kategorii byli starší žáci a ve 3. kategorii soutěžili dospěláci, profíci z RC klubu Komárov.

Jely se dvě jízdy. Jedna byl slalom a druhá jízda zručnosti, kde se např. parkovalo do garáže, nebo projíždělo zúženým prostorem. Hlavní cenou bylo půlroční předplatné časopisu RC Cars. Celé odpoledne se vydařilo a spokojenost byla na všech stránkách. Už teď se všichni těší na další ročník Strašické RC Revue.

Petra Sládková, PS Strašice

Hry nejen do klubovny 5

Bu-Ku-Hu

(rychlost)

Pomůcky: žádné

Místo: hřiště, louka

Čas: 5 minut

Počet hráčů: jakýkoliv

Jde o určitý typ hry na honěnou. Hráči se rozdělí do tří družinek. Jedna družinka stále dělá „bu bu bu“, druhá „ku ku ku“ a třetí „hu hu hu“. Princip hry je takovýto. Skupinka BU honí skupinku KU. Skupinka KU honí skupinku HU a skupinka HU honí skupinku BU. Když hráč některé ze skupinek chytne jiného hráče, tento hráč přejímá jeho „návyky“ (příklad: Když BU chytne hráče KU, z hráče KU se stává BU). Vyhrává skupinka, ve které je na konci hry nejvíce hráčů.

Kompot

(sluch, postřeh)

Pomůcky: žádné

Místo: kdekoliv

Čas: 10 minut

Počet hráčů: jakýkoliv

Všichni hráči sedí v kruhu. Vedoucí hry řekne postupně všem hráčům, jaké jsou ovoce (jablko, hruška, třešeň, ...) – ovoce se musí opakovat. Hráči si musí své ovoce zapamatovat. Poté se vybere jeden hráč, kterému se zaváže oči, a jde doprostřed kruhu. Hráč uprostřed vyvolá některý z druhů ovoce – např. hrušky. Všichni hráči, kteří jsou hrušky, se musí zvednout a vyměnit si svá místa. Nikdo se nesmí vrátit na stejné místo, ze kterého vyšel. Úkolem hráče uprostřed je někoho chytit. Pokud se mu to povede, mění si s chybným roli – ne druh ovoce! Když řekne „kompot“, tak si všichni hráči najednou musí vyměnit místa.

Fotbal v kruhu

(postřeh, obratnost)

Pomůcky: míč

Místo: klubovna, louka...

Čas: 5 minut

Počet hráčů: jakýkoliv

Hráči stojí v těsném kruhu s rozkročenýma nohama (branka). Kolena se nesmí pokrčovat. Jsou v předklonu, aby mohli rukama bránit svou branku. Do míče se smí pouze plácát rukama tak, aby se míč kutálel. Branka padne tehdy, projede-li hráči míč mezi nohama. Po první brance ztrácí hráč jednu ruku (dá si jí za záda). Po druhé brance i druhou a po třetím gólu vypadává ze hry. Míčem se nesmí útočit na oba hráče vedle. Vítězí poslední tři hráči, kteří zůstali ve hře.

Živé pexeso

(paměť)

Pomůcky: žádné

Místo: kdekoli

Čas: 10 minut

Počet hráčů: jakýkoli – 12 a více

Hráči si mezi sebou vyberou minimálně 3 hráče, kteří půjdou za dveře (nebo někam dál od ostatních). Ostatní se rozdělí do dvojic a každá dvojice se dohodne na nějakém pohybu, který bude předvádět. Když se všichni dohodnou, hráči, kteří byli z doslechu, se vrátí. Postupně hádají. „Obrací kartičky“ jako u běžného pexesa. Pokud trefí dvojici, mají bod a dvojice odchází na stranu. Vyhrává ten hráč, který uhodne nejvíce dvojic.

SMS

Pomůcky: předem napsaný text, cedulky s písmeny, která jsou na klávesách, lepicí páska

Místo: kdekoli

Čas: 10 minut

Počet hráčů: minimálně 12 (dá se přizpůsobit i o trochu menšímu počtu)

Hráči se rozdělí na „klávesy“ – 10 hráčů, „zapisovače“ – 1 hráč a „prst“ – 1 hráč. Hráči „klávesy“ dostanou na záda cedulku s písmeny, která jsou na klávesách mobilního telefonu. Hráč „prst“ dostane napsaný text. Jeho úkolem je napsaný text předat (poslat SMS) „zapisovači“. Text mu pošle vytukáním písmen na klávesnici telefonu. Kolikrát v pořadí je písmenko na tlačítku, tolikrát musí „prst“ poplácat „klávesu“ po rameni. „Klávesa“ pak doběhne za „zapisovačem“ a on si запиše písmenko, které mu bylo řečeno. Úkolem je přenést co nejpřesněji zprávu. Zpráva nemusí být smysluplný text.

Sosáčky

(paměť)

Pomůcky: brčka, lístečky

Místo: klubovna, louka, hřiště

Čas: 5 minut

Počet hráčů: jakýkoliv

Na louce nebo v klubovně jsou poházené malé lístečky. Lístečky mohou být barevně rozlišené (různá bodová hodnota). Každý hráč má své brčko. Úkolem hráčů je přisát brčkem lísteček a donést ho na předem určené místo. Vyhrává ten, kdo má nejvíce lístečků či ten, který má největší počet bodů (pokud jsou lístečky bodově ohodnocené). Hra se může hrát i na družinky.

Pocta Mendělejevovi

Pomůcky: tužky, papíry, periodická tabulka chemických prvků

Místo: klubovna

Čas: 10 minut

Počet hráčů: jakýkoliv

Hráči mají 5 minut na to, aby vytvořili co nejvíce slov ze značek prvků periodické tabulky prvků. Vyhrává ten, kdo má nejvíce smysluplných slov. Doporučení: je dobré na začátku stanovit, jestli se uznávají spojky a předložky, slova přejatá, vlastní jména, zdali je možné přidávat si háčky a měnit délku samohlásek apod.

Co nás nezničí, to posílí

Pionýrské rodinné stříbro: „Nesmrtelné“ oddíly 8.

Pravdivost našeho titulku dokazuje život dlouhodobě existujících pionýrských oddílů a PS. Ve své historii musely překonat mnohá nebezpečí a ohrožení, včetně těch společensko-politických. Potvrzuje to i historie

dnešního Pionýra (tedy i velké sociální skupiny). Ponechme stranou mnohaleté ohrožení, které ideu dětské demokratické dobrovolné a přitažlivé organizace deformovalo v totalitních dobách v převodní páky vládnoucích sil.

Malé ohlédnutí

Pionýr v letech 1968-70 čelil ohrožení zprava i zleva. Část veřejnosti vše pionýrské (i díky formálnosti PO ČSM) odmítala. Snaha tehdejší ČRP a jejího vedení budovat samostatnou demokratickou dobrovolnou a přitažlivou organizaci dětí, mladých a dospělých, odmítnutí přímé podřízenosti KSČ, dobrovolný i vynucený odchod ze škol a především důsledné odmítnutí srpnové okupace 1968, podpořené přerušением oficiálních styků s PO pěti okupačních států pak s nástupem normalizace v roce 1969 vyvolalo ostré útoky normalizátorů, včetně týdeníku KSČ Tribuna i Rudého práva, ale i místních funkcionářů, které vyvrcholily likvidací Pionýra a cestou k PO SSM. Mnozí vedoucí ustoupili a formálně „odsoudili“ vedení Pionýra v „krizovém období“, protože prostě nechtěli opustit své oddíly a skupiny. Jiní, (zejména pracovníci školství) kývnout museli, protože jim šlo o existenci (ale i tak byli mnozí postiženi).

Mnohem víc pamětníků je z počátku 90. let. Byly snahy obnoveného Pionýra zlikvidovat, lži o ukradeném skautském majetku, mediální výsměch, názory mnohých rodičů, že jedinou správnou dětskou organizací je Junák. To vše znamenalo i vážné ohrožení. Vydrželi mnozí, přesvědčení o správnosti toho, co s dětmi dělali, jiní odešli, ale pokračovali dál v tom pionýrském, co dělali dřív, pod jinou značkou, často jen s mírně upravenými výchovnými programy a svými tradičními symboly.

Ohrožení a strach

Pocity ohrožení od nejranějšího dětství vzbuzují strach z neznámých jevů, zvuků, zvířat i lidí. Jsou vlastní všem dětem. Na vznik nejrůznějších obav z ohrožení mají vliv rodiče, kteří si pomáhají při výchově různými bubáky, čerty a strašidly. Zlo, vzbuzující strach

se objevuje i v těch nejslavnějších pohádkách (ostatně i v pověstech), ve filmech, či v počítačových hrách. A samozřejmě v každodenním dění: informace o terorismu, globálním oteplování, ekonomické krizi, nezaměstnanosti, smrtelných chorobách...

Lze tedy říci, že své pocity ohrožení a strachy má každá věková skupina, někdy reálné, někdy imaginární (strach z mimozemšťanů), ale zároveň lze říci, že lidé se od pravěku sdružují i proto, aby společně čelili svému ohrožení.

I u kořenů pionýrského hnutí byla snaha bránit se ohrožení válkou, chudobou, hladem, skutečným i vymyšleným nepřátelům.

Získávají-li členové oddílu i PS pocit, že jim jejich soukromé strachy a pocity ohrožení tato jejich malá sociální skupina pomáhá překonávat, máme vyhráno. Nacházejí totiž jistoty, které třeba nemají ani doma v rodině, ani ve škole. Jistým tmelem kolektivu mohou jistě být i obavy z toho, že v některých aktivitách neuspějí, že je jejich „oddílová parta“ nechá na okraji a na holičkách, v přiměřené míře pak i třeba i strach z nějakého testu. **Ale právě tady je důležitá role dospělých, kteří musí svěřené děti skutečně znát** a vědět, kde jsou jejich individuální hranice obav a co naopak může posílit jejich snahy o pozitivní změny a zlepšení.

Ohrožení a herní dobrodružství

Každý dobrodružný příběh i velká hra (např. CTH) v sobě nese i prvky ohrožení (jednotlivců i kolektivů družin, oddílů či táborů), které jejich účastníci (hrdinové) mají překonávat. Pokud je neobsahují, nezdá se někdy vyspělejší individualitám taková hra zajímavá a samy děti si pak vytvářejí vlastní možnosti dobrodružství herního ohrožení (např. hrají v osobním volnu hry daleko tvrdší a nebezpečnější), což může být i na hranici ohrožení jejich zdraví.

Součástí různých stezek odvahy bývá i strašení dětí a tady je třeba svěřené děti skutečně dobře znát, abychom v dobré víře nenarušili dokonce i jejich psychiku a samozřejmě neodradili od další činnosti nebo členství v oddíle či na tábore.

Obecně i individuálně je pro jednotlivce i celé kolektivy nebezpečný i pocit ohrožení stálými programy a neúspěchy. Žádné dítě, ale ani dospělý dlouhodobě neunese utěšování, že je to přece „jenom hra“. Zkušenosti vedoucí ale našťastí vědí, že v dobrém oddíle musí dostat svou šanci na úspěch každý jeho člen.

Karel Krტიčka - Krtek

Netopýři z Jablonce

Oddíl podle pamětníků vznikl v roce 1978 jako součást jedné z jabloneckých PS, která se následně přetvořila v současnou 5. PS Jablonec nad Nisou. Název Netopýři vznikl v roce 1999, kdy jsme působili v DDM Vikýř, a tak vznikl i název, Netopýři z Vikýře. V současné době máme cca 35 - 40 členů, kteří se pravidelně celoročně účastní naší činnosti. Pokud připočítáme i ty, kteří jezdí jen na tábory, je nás cca 70. Tábory pořádáme obvykle na naší táborové základně v Černošicích poblíž Frýdlantu v Čechách. Jednou za pár let vyrazíme i jina, abychom poznali i jiné kouty naší republiky. Naše zaměření je zejména na poznávání přírody a tábornické dovednosti. Netopýři dlouhodobě vzhledem ke svému zaměření spolupracují i s kolektivy Českého svazu ochránců přírody. V minulých letech jsme byli vidět na srazech pionýrských oddílů, republikové Tábornické i Pionýrské stezce a v minulosti Netopýři organizovali i republikové finále Přírodovědné stezky.

Petr Elzner, Netopýři Jablonec

Zdroje: Kapitoly o tvoření kolektivu v dětské organizaci, (ÚR Čs. Pionýra v Mladé frontě, autorský kolektiv Dr. J. Pelikán CSC., Dr. J. Haškovec CSC., Dr. Z. Jesenská CSC., Dr. B. Hofbauer CSC., Dr. J. Šturma a další, 1968).

Kapitoly ze sociální psychologie, (ÚR PO SSM v Mladé frontě, PhDr. S. Hirschová, 1977), **Vybrané kapitoly ze sociální psychologie pro pionýrské pracovníky** (ÚR PO SSM v Mladé frontě, PhDr. Jiřina Válková, 1989), **Sociální psychologie**, (Academia, Prof. PhDr. M. Nakonečný, 1999), **Kvalifikační texty pro přípravu vedoucích a instruktorů Pionýra**, (Pionýr 1991 – 2009).

Prázdniny se blíží

Po několika měsících je tu opět Táborový koutek. Přes zimu tato rubrika uvolnila místo aktuálnějšími tématy, teď už nám ale nejen pohled z okna připomíná, že léto se blíží a přípravu letních táborů je třeba dotáhnout. V dubnu bude také oficiálně startovat kampaň Opravdu dobrý tábor. Zkrátka prázdniny jsou téměř za dveřmi.

www.dobrytabor.cz
Opravdu dobrý tábor

V minulém ročníku Mozaiky vycházel v každém čísle stručný přehled úloh na každý měsíc. Nemůžeme je zde všechny zopakovat, přesto je nejvyšší čas si některé připomenout.

Co by už mělo být hotovo:

- Zajištění tábořiště, projednání pronájmu a uzavření smlouvy s majitelem. Pro putovní tábor zajištění míst, kde se ubytujete.
- Žádost o povolení k táboření podaná na příslušný obecní úřad.
- Výběh táborových pracovníků.
- Výchovný plán v návaznosti na výchovné cíle a celotáborovou hru.
- Rozpočet tábora.
- Sepsat na základě programu požadavky na materiální vybavení a soupis táborového materiálu.
- Vzdělávání pracovníků tábora (doplnění kvalifikace a podobně).
- Příprava zdravotnické dokumentace vedení tábora.
- Konkretizovaný program LT (CETEh, mokrá a suchá varianta).
- Přípravná schůzka pracovníků tábora, harmonogram schůzek.
- Přihlášení tábora do databáze ODT.

V dubnu by měly být aktuální tyto úlohy:

- Zajistit přepravu materiálu.
- Zaslát žádost hygienické stanici.
- Zajistit odběr potravin v místě konání tábora.
- Uzavřít dohody o výkonu funkce, případně o pracovních činnostech a hmotné zodpovědnosti s táborovými pracovníky.

Vyhlášení výsledků soutěže etapových her 2009

V roce 2009 byly do soutěže etapových her překvapivě přihlášeny jen tři příspěvky.

Výsledek jejich hodnocení porotci je následující:

1. místo: **Tajemství kapitána Snakea**, 27. PS Kladno-Švermov

2. místo shodně: **Honba za černým zlatem**, PS Ivanovice na Hané
Ve stopách Alfréda Ňoumela, 27. PS Kladno-Švermov

Dle statutu soutěže náleží za nejlepší hry pionýrské skupině, jež je přihlášila, finanční odměna. Proto bychom rádi vyzvali všechny pionýrské skupiny, využijte této příležitosti a přihlaste své etapové hry do dalšího ročníku soutěže – nově je uzávěrka posunuta až na 31. 12. 2010.

Příběh Šedoklenotu

V předchozích vydáních Táborového koutku jsme připomínali dříve vydané celotáborové etapové hry. Jako další v pořadí vydaných her následuje vítězná hra roku 2005 Příběh Šedoklenotu, jejíž autorkou je Ivana Vejvodová (tehdy Průšová) z PS Pohoda Jaroměř. Hra je založena na Fantasy sérii Dragon Lance. Je určena pro pět věkově přístupných družin po devíti dětech a dvou vedoucích – jednotlivé družiny představovaly elfy, šotky, rytíře, trpaslíky a zaklínače. Vzhledem k legendě celé hry je její důležitou součástí správná atmosféra, které pomáhají kostýmy, táborové stavby i vlastní názvy např. pro táborové funkce. Hra je založena na dobrodružství, fantazii a tvořivosti, usiluje o stmelení kolektivu a rozvoj spolupráce. Nabízí dost prostoru starším i mladším dětem.

Expedice Himaláya

Název jasně napovídá, na jakou cestu se vydají účastníci této celotáborové hry, jejíž autorkou je Milena Kořínková z 211. PS. Cílem není nic menšího, než nejvyšší hora světa.

Oddíly se změní na horolezecké výpravy, kde každý má svou určenou roli, a budou postupovat k vrcholu. Stejně jako při skutečné horolezecké výpravě, je i v této hře zásadní spolupráce jednotlivých členů oddílů. Proto je hra (určená pro třítydenní tábor) rozdělena na dvě části. V první týdenní etapě soutěží jednotlivci a zkoušejí své schopnosti v různých disciplínách, aby na konci mohly být rozděleny úlohy, jako například organizační vedoucí, lékař, přírodovědec, řidič a mechanik a podobně.

Když jsou role zvoleny, po celý zbytek hry se již sbírají body pouze pro oddíl, protože osobní ambice na takové výpravě nemají místo. Cílem je dosáhnout co nejbližší k magické hranici 8 848 bodů (výška Mount Everestu v metrech).

ETAPOVÉ HRY

Milena Kořínková a kol.
Expedice Himaláya

Pojedte na Espero

Chatu Espero najdete v Rejdicích nedaleko Kořenova na pomezí Jizerských hor a Krkonoš v CHKO Jizerské hory v nadmořské výšce 800 metrů. Od samotné chaty je nádherný rozhled do údolí potoka Zlatá Olešnice. Okolo chaty vede velké množství turistických a cyklistických tras, kterými se bez problému dostanete do srdce Jizerských hor nebo na pláně Krkonoš či na krásnou rozhlednu Štěpánka. Co by kamenem dohodil, jsou také sjezdové tratě Rejdice a Paseky nad Jizerou, které patří mezi nejlepší v této lokalitě. Chatu je možné navštívit celoročně a v každém ročním období má její okolí své kouzlo.

V poslední době tu proběhla řada oprav a vylepšení. Je postavena nová čistírna odpadních vod, opravená střecha, rekonstruované sociální zařízení, nově zařízená kuchyně...

Ubytovací kapacita je 31 lůžek (25 s povlečením).

Pokoje jsou dvoulůžkové, trojlůžkové a čtyřlůžkové, sociální zařízení v patře i v přízemí. Vlastní vaření možné v kuchyni.

Cena za ubytování je pro pionýrské kolektivy od 100 do 300 Kč za osobu a den – podle období a počtu ubytovaných.

Ke stravování možno využít kuchyni nebo dovoz z hotelu Jizera.

Adresa: Chata Espero – Rejdice, Kořenov, 468 50

Telefon: 605 743 009 – Jan Hušek
777 248 723 – Petr Halada

E-mail: jizera@pionyr.cz

GPS: N 50°43'34.227", E 15°22'25.696"

Dopravní spojení: autobusová stanice před domem, parkování aut i autobusu možné.

STANY OSADA, STANY NA CELKOVÉ KONSTRUKCE, TÝPÍ, HANGÁRY

Materiál ba 300 g/m ²	režná	šedá	sahara	khaki
STAN OSADA 200 x 200 x 140	2.310,-	2.430,-	2.430,-	2.500,-
STAN OSADA 200 x 200 x 150	2.400,-	2.500,-	2.500,-	2.610,-
STAN OSADA 205 x 205 x 140	2.410,-	2.510,-	2.510,-	2.610,-
STAN OSADA 205 x 205 x 150	2.500,-	2.610,-	2.610,-	2.710,-

Rozměry - délka x šířka/výška hřebene nad podsadou
(celková výška cely včetně přesahu přes podsadu je o 12 cm vyšší)

STANY NA CELOKOVÉ KONSTRUKCE

Na zakázku lze vyrobit i stany na celokovové konstrukci podle zaslání vzorku.

Orientační cena podle velikosti a náročnosti cca 3.500,- až 4.200,-

Stan na celkovou konstrukci s předsíňkou cca 4.000,- až 4.700,-

SADY NA ČESKÝ LAKROS

12 ks českých lakrosek, 2 ks brankářské lakrosky, 12 ks míčků	2.490,-
Sada českých lakrosek - 12 ks lakrosek	1.790,-
1 ks lakroska	180,-
1 ks lakroska zpevněná	240,-
1 ks brankářská lakroska	290,-

TÝPÍ - materiál stanovka 320 g/m² Provedení Seton nebo Dakota

Týpí		Lainin	k týpí
4,2	6.160,-	4,2	3.100,-
4,9	7.200,-	4,9	3.610,-
5,6	8.630,-	5,6	4.120,-
4,3	11.230,-	4,3	4.650,-
7	18.260,-	7	5.160,-

Objednávky zašlete na adresu: Václav Vávra - Centrum S. T.

Masarykovo nábřeží 2010/10, 120 00, Praha 2

fax: 224 917 875, mobil: 603 247 819, e-mail: centrum.s.t@post.cz

www.interkros.com

Jak chytrí jste?

Tento test se užívá déle než 50 let a měl by být vyplňován s maximální péčí. Jestliže vaše skóre nebude vysoké - nezařekujte, vždy se můžete zlepšit.

1) Mají v USA 1. máj?

- a) nevím
- b) ano
- c) ne

2) Kolik dní narození zažije průměrný člověk?

- a) 1
- b) 2
- c) 3 a více
- d) 5 a více
- e) 10 a více

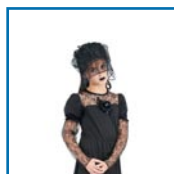
3) Některé měsíce mají 31 dní, kolik jich má 28 dní?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 6
- e) 12

4) Je těžší kilo železa nebo kilo peří?

- a) železo
- b) peří
- c) stejně

5) Je u nás možné oženit se znovu se svou ovdovělou manželkou?

- a) nevím
- b) ano
- c) ne

6) Vyděl 30 číslem 1/2 a přičti 10. Kolik ti vyšlo?

- a) 10
- b) 35
- c) 50
- d) 70
- e) 90

7) Když na misce leží 3 jablka a dvě si odebereš. Kolik jablek máš?

- a) 1
- b) 2
- c) 3

10) Kolik zvířat každého pohlaví a druhu vzal Mojžíš na svou Archu?

- a) nevím
- b) 3
- c) 2
- d) 1
- e) 0

8) Doktor ti dal tři pilulky a řekl, že máš brát každou půlhodinu jednu. Kolik minut uteče od první pilulky, než vezmeš poslední?

- a) 20
- b) 40
- c) 60
- d) 90

9) Farmář měl 17 ovcí a kromě devíti mu všechny pošly. Kolik mu jich zůstalo?

- a) 1
- b) 3
- c) 5
- d) 7
- e) 9

11) Kolik dvoukorun je v tuctu?

- a) 1
- b) 3
- c) 6
- d) 9
- e) 12

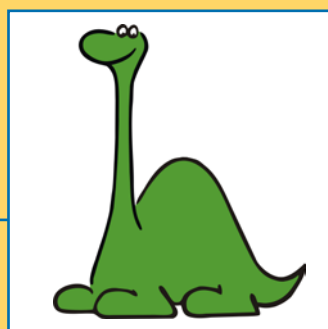
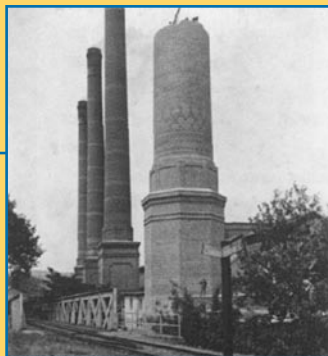
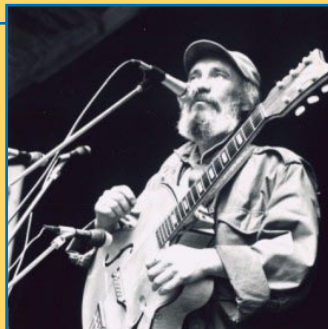
Správné možnosti:

1. Ano! Je vždy po 30. dubnu.
2. Pouze jeden – obvykle v porodnici.
3. 12 – všechny.
4. Stejně. Pokud ti nespádnou na nohu!
5. Ne, protože muž, jehož žena je vdova, je mrtev.
6. 70, (30 děleno 1/2 je 60.)
7. 2 – ty, co sis vzal, vzpomínáš?
8. 60 – Začneš první pilulku, 30 minut později vezmeš druhou a po 30 minutách poslední.
9. 9 – ostatní přece uhynuly.
10. 0. To přece nebyl Mojžíš ale Noe.
11. 12 dvoukorun v tuctu dvoukorun.

Kaleidoskop

1. 4. 1955 vyšlo první číslo *Večerní Prahy*.
3. 4. 1850 zemřel skladatel Václav Jan Tomášek (nar. 17. 4. 1774).
4. 4. 1875 v Praze premiéra symfonické básně *Vltava*, druhé z cyklu *Má vlast* Bedřicha Smetany.
4. 4. 1915 se narodil spisovatel Jan Drda (zemř. 28. 11. 1970).
4. 4. 1935 se narodil Jiří Wabi Ryvola, skladatel, textař, kytarista a zpěvák, významná osobnost poválečné trampské písničky (zemř. 28. 2. 1995).
4. 4. 2005 zemřela Helena Zmatlíková, malířka a ilustrátorka.
5. 4. 1355 Karel IV. korunován v Římě císařem Říše římsko-německé.
5. 4. 1860 se narodil sochař Čeněk Vosmík (zemř. 11. 4. 1944).
5. 4. 1970 zemřel malíř Jan Slaviček (nar. 22. 1. 1900).
6. 4. 885 zemřel slovanský věrozvěst Metoděj.
7. 4. 1900 byla uvedena do provozu první pražská veřejná elektrárna v Holešovicích.
8. 4. 2000 zemřel František Šťastný, motocyklový závodník (nar. 12. 11. 1927).
9. 4. 1880 se narodil architekt Jan Letzel, projektoval mj. Průmyslový palác v Hirošimě, dnes Atomový dóm (zemř. 26. 12. 1925).
10. 4. 1945 zemřel Josef Čapek (den se neví jistě, zemřel v koncentračním táboře Bergen-Belsen), malíř, spisovatel, výtvarný kritik (nar. 23. 3. 1887).
11. 4. 1840 se narodil architekt Josef Schulz (zemř. 15. 7. 1917).
12. 4. 1870 se narodil Josef Pekař, historik (zemř. 23. 1. 1937).
13. 4. 1900 se narodil Prokop Drtina, právník a politik, tajemník E. Beneše, ministr spravedlnosti (zemř. 16. 10. 1980).
16. 4. 1925 se narodil Miloš Nesvadba, herec a výtvarník.
19. 4. 1940 se narodil Milan Knížák, multimediální umělec.
20. 4. 1970 zemřel herec Jaroslav Vojta (nar. 27. 12. 1888).
23. 4. 1420 se narodil český král Jiří z Poděbrad (zemř. 22. 3. 1471).
25. 4. 1920 Pražané šli k prvním volbám do Senátu.
26. 4. 2005 zemřel Josef Nesvadba, lékař, spisovatel, nejvýraznější osobnost sci-fi v současné české literatuře (nar. 19. 6. 1926).
27. 4. 1850 byl vydán pražský obecní řád, k Praze připojil Židovské Město, které přejmenoval na Josefov.
29. 4. 1885 se narodil Egon Ervin Kisch, pražský německý novinář a spisovatel (zemř. 31. 3. 1948).
30. 4. 1990 zemřel Josef Velek, publicista a ekolog, zakladatel hnutí Brontosaurus (nar. 30. 11. 1939).

Zmenšování ptáků.

Někteří odborníci na klimatické změny, přesněji na neexistenci klimatických změn, namítají, že zatímco některé druhy mizí, jiné jsou zase nově objevovány. Pomíjejí ovšem skutečnost, že v důsledku oteplování a negativních zásahů člověka do přírody nenávratně mizí druhy, které se už nikdy nepodaří ničím nahradit. Nevratné změny nastávají ale i v rámci jednotlivých druhů. Skupina vědců z univerzity v Curychu nyní přišla na to, že oteplování má podle všeho za následek **zmenšování tělesných rozměrů tažných ptáků**. Na základě výzkumu probíhajícího již téměř půl století zjistili, že ptáci jsou čím dál lehčí a mají také kratší křídla. V letech 1961 až 2007 prováděli v rámci kroužkování měření u celkem 486 tisíc jedinců náležících k více než stovce ptačích druhů.

Vlaštovky příchod jara neoznámí.

Zastřelí je na Maltě. Některé vlaštovky, skřivani a další „poslové jara“, kteří se v březnu začínají vracet z teplých krajin, do svého českého domova nikdy nedoletí. **Zastřelí je lovci na Maltě**. Na tomto středomořském ostrově je lov ptactva takřka národním sportem. Štělci zabíjejí prakticky všechno, co jim přeletí před hlavní pušky. S Maltou zatím nic nezmožila ani Evropská unie, maltská vláda od vstupu do Evropské unie víceméně ignoruje Směrnici o ptácích. Mezi základní požadavky přitom patří, že se ptáci nesmí lovit při jejich návratu z teplých krajin.

S muzikou pro lepší známky

„Málokterou aktivitou ovlivníte tolik částí mozku jako právě hudbou,“ tvrdil Gottfried Schlaug z Harvardovy univerzity. Jeho kolegyně Nina Krausová, profesorka neurověd ze Severozápadní univerzity v Evanstonu v americkém státě Illinois, na tomto poznatku založila přesvědčení, že hudební výchova není jen výukovou hodinou, v níž si žáci odpočinou od jiných, těžších předmětů. **Naopak při ní trénují mozek k tomu, aby probíranou látku v ostatních předmětech lépe zpracoval**. První poznatek profesorky Krausové je vcelku jednoduchý a logický: „Děti, které provozují hudbu, se snáze orientují ve zvucích a najdou v nich ty podstatné. Neboli, i v různých šumech a hlucích ve třídě dokážou lépe rozeznat hlas učitele,“ konstatovala. Ale výsledky jejích výzkumů jdou dál. Mozek trénovaný hudbou totiž podle ní lépe zpracovává informace. Některé pacienti po mozkové mrtvici nemohou mluvit, ale dokážou zpívat - a díky tomu se učí i znovu nacházet slova k vyjádření toho, co chtějí a potřebují říct. Díky zpěvu se navracují do aspoň trochu normálnějšího života. Ale to není všechno. Když se dítě učí hrát na nějaký hudební nástroj anebo zpívá třeba v pěveckém sboru, bude pravděpodobně dosahovat lepších školních výsledků. I díky hudbě.

Jaro je snad konečně tu a s ním mnoho soutěží a her. Abyste mohli odekorovat výherce v soutěžích, potřebujete medaile. Proto vám ukážeme, jak na to.

Materiál: staré noviny, obrázkové ubrousky, latex – krycí barva, stužka.

Pomůcky: nůžky, tužka, pravítko, štětec, lepidlo na papír, lepidlo na ubrouskovou techniku (ale stačí i Herkules), tavná silikonová pistole.

Všem šťastným výhercům gratulujeme a přejeme hodně radosti z vlastních medailí.

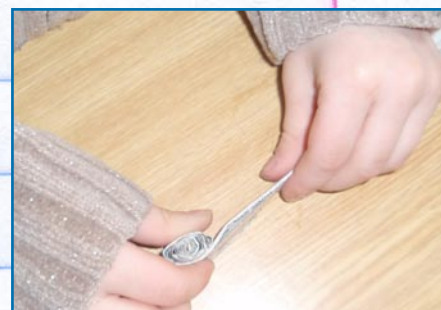
*Za Pionýrskou skupinu Údolí slunce,
Hamry nad Sázavou
PIMPA a Tlapky*

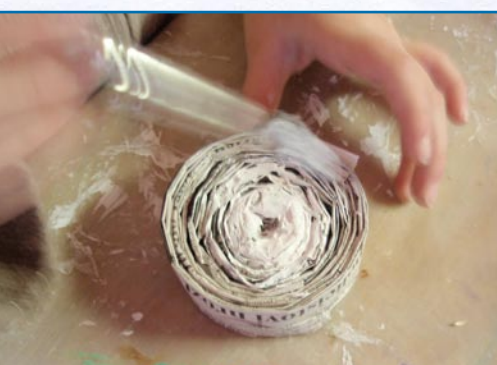
1. Na novinách si na jejich delší straně vyznačíme 1 cm široký proužek a podle něj noviny asi třikrát přehneme (jako bychom je rolovali).

2. Vzniklý pruh odstříháme. Takových proužků si připravíme hned několik.

3. Proužky začneme motat na sebe. Vypadá to jako šnečí ulity. Je třeba je dobře stahovat. Jednotlivé proužky k sobě přilepujeme lepidlem.

4. Umotanou medaili přetřeme latexem.

5. Než barva zaschne, připravíme obrázek, který bude medaili zdobit. Z ubrousků si vystříháme požadovaný motiv ve velikosti medaile. Oddělíme dvě spodní vrstvy ubrousku a vrchní potištěnou přilepíme na medaili. Lepidlem potřeme podklad a po přiložení motivu přetřeme i ten jednou až dvěma vrstvami lepidla.

6. Na závěr si odměříme délku stužky, na které nám bude medaile viset kolem krku. Tu k medaili připevníme silikonem z tavné pistole.

